

ISSN 1689-4642

TURYSTYKA KULTUROWA

CZASOPISMO NAUKOWE

www.turystykakulturowa.org

Nr 3 (120) wrzesień 2021
Data wydania: 20 września 2021

Spis treści

Artykuły.....	7
Sylvia Kaczmarek Kulturowe dziedzictwo techniki w turystyce: od eksponatu do miejsca spotkań.....	7
Irma Marzena Kozina Czy turystyka stwarza perspektywy dla ratowania dziedzictwa postindustrialnego? Obserwacje poczynione na podstawie analizy kilku przypadków górnośląskich.....	47
Andrzej J. Wójcik Dziedzictwo górnictwa – Karta Geognostyczna Jana Hempla depozytariuszem krajobrazu.....	67
Edyta Pijet-Migoń Trudne dziedzictwo lotnicze Dolnego Śląska i jego turystyczny potencjał.....	84
Justyna Chodkowska-Miszczuk, Agata Lewandowska Dziedzictwo naukowo-techniczne w przestrzeni turystycznej miasta w perspektywie osób młodych.....	106
Katarzyna Zielińska, Jadwiga Maria Marchwica Spacery po Krakowskim Szlaku Techniki w popandemicznej muzealnej rzeczywistości.....	126
Aleksandra Powierska Dziedzictwo naukowo-techniczne – media społecznościowe i promocyjny potencjał biografii. Przykład Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie.....	161
Sylvia Irena Osojca-Kozłowska Dziedzictwo wybitnych astronomów - potencjał czy niewykorzystana szansa dla turystyki kulturowej Polski.....	180
Marcin Słomiński, Grzegorz Wanat Wybrane praktyki pamięci o "polskich kryptoanalitykach" i ich znaczenie dla turystyki kulturowej w Polsce.....	211
Izabela Wyszowska, Alina Hinc Paweł Edmund Strzelecki (1797-1873) – dziedzictwo i pamięć w perspektywie turystyki biograficznej..	236
Marzena Joanna Makowska-Iskierka Polski wynalazca, wizjoner i pionier kinematografii: Kazimierz Prószyński –patronem filmowej Łodzi? 269	
Armin Mikos von Rohrscheidt, Paweł Plichta Dziedzictwo w turystyce kulturowej – wprowadzenie do kolekcji tematycznej czasopisma naukowego „Turystyka Kulturowa”.....	313
Analiza potencjału turystyczno-kulturowego.....	330
Marcin Gorączko, Aleksandra Gorączko Raport z analizy potencjału turystyczno-kulturowego powiatu aleksandrowskiego.....	330
Recenzje książek naukowych.....	367
Michał Kępski TECHNITAS. Konteksty dziedzictwa kulturowego techniki.....	367
Gnieźnieńskie Forum Ekspertów Turystyki Kulturowej	373
Paweł Plichta, Bartosz Małolepszy, Michał Kępski, Krzysztof Kasprzak, Beata Raszka, Armin Mikos von Rohrscheidt, Agnieszka Kowalik Pytanie 96: W jaki sposób turystyka kulturowa skupia się na podmiocie?.....	373

TURYSTYKA KULTUROWA
Czasopismo naukowe
Informacje podstawowe

Numer ISSN: 1689-4642

Rejestr Czasopism: Sąd Okręgowy w Poznaniu, RPR 2417, data wpisu: 30 października 2008

Miesiąc i rok rozpoczęcia wydawania: październik 2008

Miejsce wydawania: Poznań

Wydawca: KULTOUR.PL

REGON: 634577059, NIP: 782-133-11-09

Adres korespondencyjny redakcji:

ul. Wyspiańskiego 16/1

60-750 Poznań

Tel. +48 61 879 50 62

Email: redakcja@turystykakulturowa.org

Internet: www.turystykakulturowa.org

Redaktorzy prowadzący numer: Michał Kępski, Bartosz Małolepszy**Kolegium redakcyjne**

dr hab. Armin MIKOS von ROHRSCHEIDT prof.

GSW, redaktor naczelny,
odpowiada za działy: Miejsca i szlaki, Forum
Gnieźnieńskie
armin@turystykakulturowa.orgdr Marcin GORAŃCZKO, redaktor
odpowiedzialny za dział: Analiza potencjału
turystyczno-kulturowego
gorgon@utp.edu.pldr hab. Jacek BORZYSZKOWSKI, redaktor
jacbo@wp.pldr Piotr KOCISZEWSKI, redaktor
p.kociszewski@uw.edu.pldr hab. Karolina BUCZKOWSKA-GOŁĄBEK,
z-ca redaktora naczelnego,
odpowiada za dział: Recenzje popularne
turystykakulturowa@interia.pldr Izabela WYSZOWSKA, redaktor,
odpowiada za dział: Itineraria
wyszowska@turystykakulturowa.orgdr hab. Magdalena BANASZKIEWICZ, redaktor
odpowiada za działy: Konferencje, Nowości
książkowe
magdalena.bazela@uj.edu.plOleksiy ARTYSHUK, redaktor techniczny
artyshuk@turystykakulturowa.orgdr Paweł PLICHTA, redaktor
pabloplichta@gmail.comSzymon CZAJKOWSKI, redaktor
czajkowski.sz@gmail.comAgnieszka MATUSIAK, redaktor
rupicapra@poczta.fm**Redaktorzy tematyczni**
(Thematic Editors)

dr hab. Karolina BUCZKOWSKA-GOŁĄBEK
- profile i zachowania turystów kulturowych;
- formy turystyki kulturowejdr hab. Armin MIKOS von ROHRSCHEIDT
- potencjał turystyczno kulturowy
- interpretacja dziedzictwa w turystyce
- zarządzanie turystyką kulturowądr hab. Jacek BORZYSZKOWSKI
- ekonomiczne i marketingowe
aspekty turystyki kulturowej
- produkty turystyki kulturowejdr Izabela Wyszowska
- zagadnienia sztuki i architektury
w turystyce kulturowejdr hab. Magdalena BANASZKIEWICZ
- antropologia turystyki kulturowej**Naukowa Rada Redakcyjna czasopisma „Turystyka Kulturowa”**
(Scientific Editorial Board)

Przewodniczący Rady:

dr hab. Krzysztof KASPRZAK, prof. UP, Poznań

*Wydział Nauk Społecznych, Instytut Socjologii,
UAM Poznań*

Członkowie:

2. prof. zw. dr hab. Andrzej KOWALCZYK
*Wydział Geografii i Studiów Regionalnych,
Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i
Gospodarki Przestrzennej Zakład Geografii
Turystyki i Rekreacji, UW Warszawa*

11. prof. dr Greg RICHARDS, professor ordinarius
*Zakład Studiów Czasu Wolnego, Tilburg
University, Holandia*

3. prof. dr hab. Albrecht STEINECKE,
ordentlicher Professor (ordinarius),
*Wydział Kulturoznawstwa, Zakład Geografii
Gospodarczej i Turystycznej, Universität
Paderborn, Niemcy*

12. dr hab. Jan Wiktor SIENKIEWICZ, Profesor
*UMK, Wydział Nauk Historycznych Katedra
Historii Sztuki i Kultury, UMK Toruń*

4. prof. dr hab. Wojciech J. CYNARSKI,
*Wydział Nauk o Kulturze Fizycznej,
Katedra Nauk Humanistycznych,
Uniwersytet Rzeszowski*

13. dr. Melanie SMITH, Associate Professor,
*Wydział Administracji i Biznesu,
Katedra Zarządzania Turystyką,
Corvinus University, Budapest, Węgry*

5. prof. dr hab. Marta MALSKA
Departament Turystyki, Wydział Geografii,
Uniwersytet im. Ivana Franko, Lviv, Ukraina

14. dr hab. Jacek SÓJKA, Profesor UAM,
*Wydział Nauk Społecznych, Instytut
Kulturoznawstwa, UAM Poznań*

6. dr hab. Kazimierz ILSKI, Profesor UAM,
Wydział Historii, Instytut Historii, UAM Poznań

15. dr Andres COCA-STEFANIAK
University of Greenwich, London

7. dr hab. Jacek KACZMAREK, Profesor UŁ,
*Wydział Nauk Geograficznych,
Instytut Geografii Miast i Turystyki, UŁ Łódź*

16. dr hab. Krzysztof KACZMAREK, Profesor UAM,
*Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Historyczny, Instytut Historii*

8. dr hab. Sylwia KACZMAREK, Profesor UŁ,
*Wydział Nauk Geograficznych, Instytut Geografii
Miast i Turystyki, UŁ Łódź*

17. prof. dr Tamra RATZ
Kodolanyi Janos University, Budapest, Węgry

9. dr hab. Agnieszka NIEZGODA, Profesor UEP,
*Wydział Gospodarki Międzynarodowej,
Katedra Turystyki, UEP Poznań*

18. dr hab. Teresa SKALSKA, prof. SGTiH
SGTiH Vistula, Warszawa

10. dr hab. Krzysztof PODEMSKI, Profesor UAM,
*Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu Wydział Gospodarki Międzynarodowej Katedra Międzynarodowych
Stosunków Gospodarczych*

19. prof. dr hab. Daniela SZYMAŃSKA
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

20. prof. dr Babak TAHERI
Heriot Watt University, Edinburgh, UK

21. dr hab. Piotr ZMYŚLONY, prof UEP

**Zespół recenzentów czasopisma „Turystyka Kulturowa”
(Reviewers collective)**

prof. zw. dr hab. Bogusław SAWICKI
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
Katedra Turystyki i Rekreacji

dr hab. prof. AWF Wiesław ALEJZIAK
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie,
Wydział Turystyki i Rekreacji, Katedra Polityki
Turystycznej

prof. zw. dr hab. Tomasz SCHRAMM
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Historyczny Katedra Historii XIX i XX
wieku

dr hab. prof. UKW Dariusz DĄBROWSKI
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych,
Zakład Nauk Pomocniczych Historii i Historiografii

prof. dr hab. Zygmunt MŁYNARCZYK
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Nauk Geograficznych i Geologicznych,
Centrum Zakład Turystyki

dr hab. prof. AWF Marek KAZIMIERCZAK
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu,
Wydział Turystyki i Rekreacji, Zakład Kulturowych
Podstaw Turystyki

prof. dr hab. Aleksander PANASIUK,
Uniwersytet Jagielloński, Kraków

dr hab. prof. SGH Magdalena KACHNIEWSKA,
Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

prof. dr. Ralf von Den HOFF
Universität Freiburg im Breisgau

dr hab. prof. AWF Zygmunt KRUCZEK
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie

prof. dr Babak TAHERI
Heriot Watt University, Edinburgh

dr hab. prof. UWM Izabela LEWANDOWSKA
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
Zakład Historii Krajów Nadbałtyckich, Instytut
Historii i Stosunków Międzynarodowych, Wydział
Humanistyczny,

dr hab. prof. UAM Michał MENCFEL
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Historyczny, Instytut Historii Sztuki

dr hab. prof. WSB Marek NOWACKI
Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu

prof. dr hab. inż. arch. Krystyna PAWŁOWSKA
Politechnika Krakowska, Pracownia Podstaw
Kulturowych Architektury Krajobrazu

dr hab. prof. WSTiJO Elżbieta PUCHNAREWICZ
Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w
Warszawie

prof. dr hab. Beata RASZKA
Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu Wydział
Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji
Katedra Gospodarki Przestrzennej

dr hab. prof. SGTiH Teresa SKALSKA
Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa Vistula w
Warszawie, Wydział Turystyki i Rekreacji

dr hab. prof. AWF Marek STUCZYŃSKI
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu,
Wydział Turystyki i Rekreacji, Zakład Ochrony
Środowiska Przyrodniczego

dr hab. prof. UMK Michał WOŹNIAK
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Sztuk Pięknych, Katedra Zabytkoznawstwa i
Konservatorstwa

dr hab. prof. UP Michał ZEMŁA
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie,
Instytut Geografii,
Zakład Turystyki i Badań Regionalnych

dr hab. Katarzyna BARAŃSKA
Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej
Uniwersytet Jagielloński

dr hab. Małgorzata DURYDIWKA
Uniwersytet Warszawski, Wydział Geografii i
Studiów Regionalnych, Zakład Geografii Turyzmu i
Rekreacji

dr hab. Łukasz GAWEL
Uniwersytet Jagielloński Wydział Zarządzania i
Komunikacji Społecznej Instytut Kultury

dr hab. Emanuel KULCZYCKI
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Instytut Filozofii Zakład Teorii i Filozofii
Komunikacji

dr hab. Krzysztof MORACZEWSKI
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Nauk Społecznych, Instytut
Kulturoznawstwa

dr hab. Michał PAWLETA
UAM w Poznaniu, Wydział Historyczny, Instytut
Archeologii

dr hab. Adam PAWLICZ
Uniwersytet Szczeciński Wydział Zarządzania i
Ekonomiki Usług Katedra Zarządzania Turystyką

dr hab. Rafał T. PRINKE
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu

dr hab. Tomasz SAHAJ
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu,
Wydział Turystyki i Rekreacji

dr hab. Sławoj TANAŚ
Uniwersytet Łódzki, Wydział Nauk Geograficznych,
Instytut Geografii Miast i Turyzmu

dr hab. Piotr ZMYŚLONY
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu Wydział
Gospodarki Międzynarodowej Katedra Turystyki

dr Przemysław CHARZYŃSKI
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
Wydział Nauk o Ziemi, Katedra Gleboznawstwa i
Kształtowania Krajobrazu

dr Andres COCA-STAFANIAK
University of Greenwich, Londyn

dr Kinga CZERWIŃSKA
Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
dr Marta DEREK
Uniwersytet Warszawski Wydział Geografii i
Studiów Regionalnych Zakład Geografii Turyzmu i
Rekreacji

dr Piotr DOMINIK
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji Wydział
Turystyki i Rekreacji

dr Tomasz DUDA
Uniwersytet Szczeciński, Instytut Gospodarki
Przestrzennej i Geografii Społeczno-Ekonomicznej

dr Inga GŁUSZEK
Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk Historycznych, Instytut Archeologii

dr Michał KOSKOWSKI
Szkoła Główna Turystyki i Rekreacji w Warszawie /
Akademia Finansów i Biznesu VISTULA

Dr Naomi LEITE, Lecturer (Assistant Professor)
University of London, Department of Anthropology
SOAS

dr Wojciech MANIA
Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna

dr Mirosław MARCZAK
Politechnika Koszalińska Wydział Nauk
Ekonomicznych Katedra Turystyki i Marketingu
dr Agnieszka MUSZYŃSKA
Szkoła Główna Turystyki i Hotelarstwa VISTULA,
Wydział Turystyki i Rekreacji

dr Anna OSTROWSKA-TRYZNO
Akademia Wychowania Fizycznego Józefa
Piłsudskiego w Warszawie, Wydział Wychowania
Fizycznego; Katedra Turystyki i Rekreacji

dr Mateusz ROGOWSKI
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Katedra Turystyki i Rekreacji

dr Marta SIDORKIEWICZ
Uniwersytet Szczeciński Wydział Zarządzania i
Ekonomiki Usług Katedra Zarządzania Turystyką

dr Jonathan SKINNER
Roehampton, UK

Dr Marie Avellino STEWART
B.A.(Hons)(Melit.),M.B.A.(Maas.),Ph.D.(Lond.Met.)
Institute for Tourism, Travel & Culture Msida, Mała

dr Bartosz SZCZECZOWICZ
Akademia Wychowania Fizycznego w Krakowie,
Wydział Turystyki i Rekreacji, Katedra Polityki
Turystycznej

dr Dorota ŚWITAŁA-TRYBEK
Uniwersytet Opolski, Wydział Filologiczny
Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa

dr Agnieszka WARTECKA-WAŻYŃSKA
Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu,
Wydział Turystyki i Rekreacji

dr Kamila ZIÓŁKOWSKA-WEISS
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Instytut
Geografii, Zakład Turystyki i Badań Regionalnych

dr Adam ŻALIŃSKI
Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Stała współpraca

Wojciech Rozwadowski "Konfraternia Turystyczna",
zakres współpracy: dział: Nowości wydawnicze
wojciech.rozwadowski@gmail.com

dr Tadeusz Jędrzyśiak,
zakres współpracy: dział: Itinerarium
tadeusz.jedrzyśiak@neostrada.pl

Partnerzy instytucjonalni

Kultour.pl

Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Zakład Kulturowych Podstaw Turystyki

Stowarzyszenie Pilotów i Przewodników Turystyki Kulturowej

Platforma informacyjno-promocyjna Szlaki Małopolski

ERIH PLUS - The European Reference Index
for the Humanities and the Social Sciences

BazEkon - Baza czasopism o profilu ekonomicznym.

BazHum - Baza czasopism Humanistycznych i społecznych. Muzeum Historii Polski

CEJSH - The Central European Journal of Social Sciences and Humanities

DOAJ - Directory of Open Access Journals

Index Copernicus International - platforma promująca osiągnięcia nauki

Redakcja deklaruje niniejszym, że **wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest każdorazowo elektroniczna wersja PDF** znajdująca się pod adresem www.turystykakulturowa.org

Wszystkie numery archiwalne są przechowywane w tej samej formie na stałych nośnikach w redakcji, a także dostępne w Archiwum na portalu czasopisma: www.turystykakulturowa.org/ojs/index.php/tk/issue/archive